

🏠 (/) / Yazarlar (<http://www.dunya.com/yazarlar>) / Ali Ekber YILDIRIM (/yazar/ali-ekber-yildirim/57)
/ İthal et ne kadar sağlıklı?

Ali Ekber YILDIRIM

TARIM DÜNYASINDAN

aey@dunya.com

İthal et ne kadar sağlıklı?

Türkiye, geçmişteki ithalatları bir yana bırakırsak, son 7 yıldan beri kesintisiz olarak canlı hayvan ve et ithal ediyor. Piyasanın durumuna göre, besilik hayvan, kasaplık hayvan ve o da yetmezse karkas et ithal ediliyor. Yani, bu ülkede insanlarımız 2010 yılından bu yana sofralarında ithal et veya ithal hayvandan elde edilen eti tüketiyor.

Canlı olarak ithal edilen kesimlik veya besilik hayvanlar ne kadar sağlıklı? Bu hayvanlarla birlikte Türkiye'ye hangi hastalıklar giriyor?

Doğrudan ithal edilen et insan sağlığı için ne kadar riskli?

Bu konuda yapılmış ayrıntılı bir analiz, araştırma bildiğimiz kadarıyla yok. Fakat, ithalatın yapıldığı ülkeler, ithalatla birlikte ülkeye taşınan hastalıklar, ithal edilen hayvanların taşıma koşulları bize sağlık konusunda fikir verebilir.

Dünkü yazımızda kısmen değindiğimiz Brezilya'da yaşanan kırmızı et skandalını biraz daha mercek altına almakta yarar var. Brezilya bildiğiniz gibi dünyanın en önemli et ve canlı hayvan ihracatçısı ülkelerden birisi. Fakat, şu günlerde çok büyük bir krizle karşı karşıya. Sattığı bozuk, kokuşmuş ve kimyasal madde şırınga edilmiş et satışı nedeniyle Brezilya'nın başı belada.

Uluslararası düzeyde faaliyet gösteren Invenura Gıda Analiz Laboratuvarları Brezilya'da yaşanan skandalın insan sağlığı açısından riskini anlatmak için "Et İthalatında ve İhracatında Denetimin Önemi" başlığı ile önemli bir açıklama yaptı.

Brezilya et skandalı üzerine yapılan açıklama özetle şöyle:

"Dünyanın en büyük et ihracatçılarından Brezilya'da, bozuk etlerin son kullanma tarihlerini değiştirdikleri, etlere kimyasal madde ve su karıştırdıkları iddiasıyla 21 şirket hakkında soruşturma başlatılmış, 3 firmaya üretim yasağı getirilmişti. Avrupa Birliği ile 22 ülke, Brezilya'dan et ithalatına kısıtlamalar getirmiş, ülkenin en fazla et ihraç ettiği Hong Kong alımlarını geçici olarak durdurmanın yanı sıra piyasadaki ürünleri geri çekme kararı almıştı. Son olarak Çin, Şili, Mısır ve Cezayir de, Brezilya'da usulsüzlüklere karışan firmalardan et ithalatını yasakladıklarını bildirildi.

Yaşanan bu son durum, ihracatta zorluklarla girilen pazarlarda prestij kaybetmenin ne kadar kolay olduğunu, ithalat ve ihracattaki denetimin önemini ve bu tip durumlara maruz kalmamak için denetimin tam olarak sağlanması gerektiğini bir kez daha gözler önüne sermiştir."

Dünyanın öbür ucundaki Brezilya'da yaşanan et skandalından bize ne, diyebilir miyiz? Diyemeyiz. Çünkü, Türkiye son dönemde Brezilya'dan canlı hayvan ithal ediyor. Et konusunda yaşanan skandal, canlı hayvan konusunda da yaşanabilir. Brezilya'dan gelen hayvanların sağlığı konusunda kuşkular arttı.

Kaldı ki, geçen yıl Brezilya'dan ithal edilen hayvanların niteliği, kalitesi, sağlıklı olup olmadığı çok tartışılmıştı.

Ülke olarak kendinize yeterli olamaz ve ithalata bağımlı iseniz her zaman sağlık açısından risk taşıyan etleri ve hayvanları almak zorunda kalabilirsiniz.

İşini doğru yapan, sağlık kontrollerini, analizleri tam olarak yapan ithalatçılar da vardır.

Fakat, işini doğru yapanların bile karşılaştıkları birçok engel veya sorun var. Şimdi yazacaklarımız bununla ilgili.

Hayvan refahı ve sağlığı kurallarına uyulmuyor

Türkiye, Uruguay, Brezilya, Arjantin gibi Latin Amerika ülkelerinin yanı sıra Avrupa'dan da canlı hayvan ve karkas et ithal etti. Bugünde ithalat sürüyor.

İthal hayvanlar Türkiye'ye nasıl geliyor?

Ya kara yoluyla ya da deniz yoluyla. Avrupa Birliği mevzuatına göre, canlı hayvanlar kara yolu ile taşınırken her 29 saat yolculuktan sonra mola verilmesini zorunlu kılıyor. Mola süresi ise 24 saat. Yani hayvanları taşıyan kamyonlar 29 saat gittikten sonra 24 saat mola vermek zorunda. Bunun için yol güzergahlarında dinlenme istasyonları var.

Avrupa'dan kara yoluyla Türkiye'ye hayvan taşınırken 29 saatin altındaki mesafede olan ülkelere mola verilmeden ülkeye sokuluyor. Fakat, daha uzak mesafedeki ülkelere ithalat yapılırken bu yasalara uyulması gerekiyor. Avrupa Birliği bunu kendi veteriner hekimleri ile kontrol ediyor.

Avrupa Birliği sınırını terk etmeden önce son kontroller yapılıyor. Bunun için en uygun yer Bulgaristan.

İthalatçıların verdiği bilgiye göre, Türkiye sınırına 80 kilometre uzaklıkta Haskova'da yaklaşık 50 kamyon, 3 bin baş kapasiteli kurallara uygun bir dinlenme istasyonunda son mola verildikten ve kontroller yapıldıktan sonra hayvanlar Türkiye'ye giriyor.

Yakın zamanda, Haskova'daki bu dinlenme istasyon kapatılıyor. Türkiye sınırına 50 kilometre mesafedeki Svilengrad'ta Avrupa Birliği görevlisi iki veteriner hekimin kurduğu iptidai bir dinlenme merkezi açılıyor. Hayvan ithalatı yapanların iddiasına göre, bu yeni merkez fiziki olarak uygun değil. Sadece 3 kamyon alabilecek kapasiteye sahip. Ayrıca, hayvanların su içeceği suluklar yok. Leğende su veriliyor. Hayvan alışıkm olmadığı için leğenden su içmiyor. Hayvan refahı için gerekli koşullar yok. Bu nedenle hayvanlar burada 24 saat kamyonlardan indirilmeden üst üste bekletiliyor. Hayvanlar sağlık koşullarına aykırı bir biçimde Türkiye'ye sokuluyor. Bu hayvanları alan çiftçiler et ve süt verimi bakımından kayıp yaşıyor. Türkiye'nin bu duruma müdahale edip soruna çözüm bulması gerekiyor. İthal hayvanlar Türkiye'ye girdikten sonra dinlenme istasyonları henüz yapılmadığı için mola verilmeden gideceği çiftliğe teslim ediliyor.

Özetle, Türkiye canlı hayvan ve et ithalatına mecbur olacak bir ülke değil. Mecbur hale getirildi. Doğru politikalarla Türkiye, hayvan ithal eden değil, ihraç eden ülke olur.

f (<http://www.facebook.com/sharer.php?u=http://www.dunya.com/kose-yazisi/ithal-et-ne-kadar-saglikli/355945>) **t** (<http://twitter.com/share?url=http://www.dunya.com/kose-yazisi/ithal-et-ne-kadar-saglikli/355945&text=%C4%B0thal+et+ne+kadar+sa%C4%9Fl%C4%B1kl%C4%B1%3F>) **G+** (<https://plus.google.com/share?url=http://www.dunya.com/kose-yazisi/ithal-et-ne-kadar-saglikli/355945>) **in** (<https://www.linkedin.com/cws/share?url=http://www.dunya.com/kose-yazisi/ithal-et-ne-kadar-saglikli/355945>)

Yorumlar

Yorum yapabilmek için lütfen giriş yapınız. Daha önce üye olmadıysanız lütfen üye olunuz.

[Giriş Yap \(/ajax-nc/member/login\)](/ajax-nc/member/login)

[Üye Ol! \(/ajax-nc/member/signup\)](/ajax-nc/member/signup)

Yazarın Diğer Yazıları

30 Mart 2017 00:05	İthal et ne kadar sağlıklı? (/kose-yazisi/ithal-et-ne-kadar-saglikli/355945)
29 Mart 2017 00:04	Kırmızı et fiyatı ithalatla, devlet müdahalesiyle düşmez (/kose-yazisi/kirmizi-et-fiyati-
23 Mart 2017 00:01	Küçükbaş hayvancılık destekleri (/kose-yazisi/kucukbas-hayvancilik-destekleri/354947)
22 Mart 2017 00:01	GDO'lu hayvan yemi ekmeğe nasıl girdi? (/kose-yazisi/gdolu-hayvan-yemi-ekmege-nasil-
17 Mart 2017 00:01	Domatese karşı buğday yasağı ne anlama geliyor? (/kose-yazisi/domatese-karsi-bugday-
16 Mart 2017 00:01	Edirne Keşan'dan tarıma bakış (/kose-yazisi/edirne-kesandan-tarima-bakis/353897)
15 Mart 2017 00:01	Hollanda krizinin tarıma etkileri (/kose-yazisi/hollanda-krizinin-tarima-etkileri/353735)
09 Mart 2017 00:01	Tarım destekleri (/kose-yazisi/tarim-destekleri/352955)
08 Mart 2017 00:01	Tohumculukta yeni politika ve uygulamalar (/kose-yazisi/tohumculukta-yeni-politika-ve-
02 Mart 2017 00:01	Gıda enflasyonu ve teknoloji (/kose-yazisi/gida-enflasyonu-ve-teknoloji/352018)

[Tüm yazılarını göster \(/yazar/ali-ekber-yildirim/57\)](#)